

'Απόπειρες ελληνικής Θεατρογραφίας

«Ο ΝΑΣΟΣ»

του 'Ανδρέα Θωμόπουλου από το θέατρο
«ΣΤΟΑ»

ΤΟ σύγχρονο 'Ελληνικό Θέατρο διανύει μιά περίοδο αυτοαναγνώρισης της δικής του φυσιογνωμίας, πού είναι ή ανασύνθεση του πυρήνα του καί της αισθητικής του επένδυσης. Αλλά τά στοιχεία — προϋποθέσεις της ύπαρξής του, εξαρτημένα μονοσήμαντα απ' τις διεργασίες πού πραγματοποιούνται σ' ολόκληρο τό φάσμα της πολιτικής καί της πολιτιστικής μας ζωής, αψάνουν ακριτά την ποσοτική άνοδο του νεοελληνικού θεάτρου, σέ βαθμό, πού συχνά νά λειτουργούν έναντιόν της ποιότητάς του. Γιατί θεατρική πράξη δέν είναι ή μεταφορά στην σκηνή ενός - έστω καί δραματικού - συμβάντος, αλλά ή επιλογή αυτού του συμβάντος πού πρέπει νά περιέχει, ή καί νά υπαινίσσεται έστω, καταστάσεις μέ καθολικό αντίκρυσμα. 'Η δραματοποιημένη ιστορία του ήρωα ή των ήρώων πρέπει νά σχολιάζει καί ν' αντιπαραβάλλει καταστάσεις ενός ευρύτερου προβληματισμού κοινωνικού ή ύπαρξ

Του ΝΑΣΟΥ ΝΙΚΟΠΟΥΛΟΥ

ακού, αδιάφορο. Γιατί τό θέατρο αλλά κι' όλες οι τέχνες του γραπτού ή του εικαστικού τρόπου, πρέπει νάχουν σαν προϋπόθεση ένα διάλογο μέ μιά δσο τό δυνατόν πολυπληθέστερη κοινωνική ομάδα. Καί πού ό έρεθισμός της δέν θάχει την άχαρη τύχη νά λειτουργεί έπικαιρικά.

Στήν περίπτωση του «ΝΑΣΟΥ», πού έγραψε μέ κάποιες σκηνικές γνώσεις ό κ. 'Ανδρέας Θωμόπουλος, ή θεματική του αναφέρεται ακριδώς σέ μιά παρόμοια επίκαιρη κατάσταση, καί άφορά μιά περιθωριακή ομάδα νέων πού εξαργυρώνουν τή ρώμη των μυώνων τους, κάποτε σαν επιθήτορες ώριμων μέχρι σήψεως κυριών κι' άλλοτε σαν έμισθοι τραμπούκοι σκοτεινών «μπίζνες». 'Η «φιλοσοφία» τους έχει τά κοινά χαρακτηριστικά της ματαιοδοξίας καί της έως θανάτου έντασης, πού αποπνέει άλλωστε καί ή σύγχρονη μανιέρα της κατευθυνόμενης «άμφισβήτησης» καί της «καθαρής τέχνης». 'Η γοητεία δηλαδή του αδιέξοδου, του πανθεισμού καί της αυτοκαταστροφικότητας.

'Η φιλοσοφία λοιπόν του «ΝΑΣΟΥ» είναι νά έξομολογείται στή μάνα του μέ άσαφή καί μη διαωμένο τρόπο την αντίρρησή του για τον άδικο κόσμο κ.λπ. κ.λπ. Γιατί ό «ήρωας» αυτός είναι στοιχειωμένο τραγικό πρόσωπο, δέν είναι καν πάσχον πρόσωπο. Περιορίζεται σέ μιά νατουραλιστική απεικόνιση χωρίς καμιά αποκαλυπτική υπογράμμιση, πού θά μπορούσε κάπου νά οδηγήσει τό θεατή. Κι' αυτό δέν είναι τυχαίο, αντίθετα είναι τό αποτέλεσμα της θεματικής πού επέλεξε ό συγγραφέας του προσπαθώντας νά μεγιστοποιήσει μιάν άπρόσφορη γι' αυτό καί άτελέσφορη άτομική κατάσταση. 'Ετσι ό «ΝΑΣΟΣ» επενδύει ένα αναφωμοίωτο πρόσωπο πού ενώ, έστω καί σαν ακραία περίπτωση, θά μπορούσε νά θίξει κάποιες δομικές πλευρές

της κοινωνικής μας ζωής, δέν κατορθώνει νά ξεπεράσει τά όρια κάποτε μιάς μερικότητας καί συχνά μιάς κοινότυπης, αναφοράς.

Τήν πενία δραματικών καί θεατροποιημένων καταστάσεων προσπάθησε νά καλύψει μέ έμπειρη σκηνοθετική παρέμβαση ό κ. Θαν. Παπαγεωργίου, πού καθώς όμολογήσαμε ήδη, του προτείνεται από την ενδιαφέρουσα σπονδυλωτή ροή των δρώμενων, τούς έδωσε πενιγκς πού υπάρχουν στό κείμενο. 'Η σκηνοθεσία του πύκνωσε τή ροή των δρώμενων, τούς έδωσε έναν ισόρροπο ρυθμό καί μιά ταχύτητα πού εξουδετέρωνε καί άπάλυνε την επίπεδη καί έξωτερική δράση πού περιείχε τό κείμενο.

Οί αναδρομές (φλάς - μπάκ), τά μικρά σύνολα - εικόνες, ή ένταγμένη ζωντανή παρουσία της μουσικής καί των μουσικών, δημιούργησαν καθαρά επίπεδα πολυεδρικότητας, πού ενώ έδειχναν μιά σημαντική αίσθηση της σκηνικής διαδικασίας, νομίζουμε πώς ξεπερνούσαν τό υλικό πού πρόσφερε τό ίδιο τό έργο.

Ο ήθοποιός Θ. Παπαγεωργίου δίνει ένα ρεσιτάλ υποκριτικής. Καί πιστεύουμε πώς τό κερδίζει. Τούτο γίνεται για μας ακόμα σημαντικότερο, γιατί ό ήθοποιός αυτός κατορθώνει νά ξεπεράσει την τυποποίηση πού φοβόμαστε πώς θά τον οδηγούσε ή θητεία του σέ ρόλους πού τούς λέμε συνήθως ρεαλιστικούς. 'Η υπόκρισή του είχε βάθος, ένταση καί αίσθηση της σιωπής προσθέτει έσωτερική ταυτότητα στό ρόλο του ΝΑΣΟΥ.

Δέν έγινε τό ίδιο μέ την καλή ήθοποιό Λήδα Πρωτογάλη πού «υπερέπαιξε» τό ρόλο της. 'Ηταν επιλογή της ήθοποιού ή μιά υπερβολή, πού προσπαθώντας νά υπογραμμίσει ένα άλλο επίπεδο, άφηνε συχνά την 'Ελένη έξω απ' την συνθετική εικόνα πού επεδίωξε ή σκηνοθεσία;

'Η μάνα της Μαρίας Κονδύλη ήταν μιά πειστική φιγούρα αυτής της ξεριζωμένης από την πατρίδα γή γεννήτορας, ενώ 'Αλκης Παναγιωτίδης - Λάκης DOOMSDAY είχε σκηνική άνεση κι' όση κινητικότητα άπαιτούσε αυτός ό ρόλος του επιχρυσωμένου κακού δαίμονα. 'Επαιξαν ακόμη οι Παύλος 'Ορκόπουλος καί 'Ηλίας Κατέδας ένταγμένοι στις σκηνοθετικές οδηγίες.

'Η σκηνογραφία καί τά κοστούμια του Βαγγέλη Βρασιδανόπουλου, άποφεύγοντας τις φλύαρες κατασκευές καί τις έντυπωσιακές υπομνήσεις - πού ταλαιπωρούν καί άποσπούν τό θέατρο από τούς θεατές του - υπηρέτησε θετικά την παράσταση.

Τέλος ήταν μιά εποικοδομητική συμβολή ή μουσική του Λουκά Θάνου, πού ήταν μαζί μέ τον Γιάννη Κίνινη οι μουσικοί πάνω στην σκηνή καί πού πέτυχε ν' άπογειώσει πολλές φορές την αισθητική καί την θεματική πρόθεση του συγγραφέα.

'Ενα λοιπόν ακόμα ελληνικό έργο απ' τό θέατρο ΣΤΟΑ πού δείχνει πώς οι άνθρωποι του άγαπούν καί προβάλλουν μέ πάθος τή σύγχρονη ελληνική θεατρογραφία.